

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Sergiu Secieru,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Secieru împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisiei de licențiere a profesiei de avocat cu privire la obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 3ra-141/23

NR. PIGD 2-20065303-01-3ra-01022023)

Recursul declarat până la 1 septembrie 2023. Art. 246 din Codul administrativ (în redacția în vigoare până la 1 septembrie 2023). Argumentele invocate nu determină admisibilitatea recursului în raport cu motivele invocate. Dezacordul recurentului cu actul judecătoresc contestat nu constituie temei de casare a acestuia.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. A. Paniș,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Bostan, G. Mîra, G. Dașchevici,

25 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Sergiu Secieru,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 15 iunie 2020, Sergiu Secieru a înaintat acțiune în contenciosul administrativ împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, solicitând constatarea ca fiind ilegale acțiunile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat în partea respingerii cererii sale de admitere în profesia de avocat, anularea deciziei din 21 februarie 2020 de respingere a cererii sale, obligarea emiterii actului administrativ cu privire la acceptarea cererii și admiterea în profesia de avocat, restituirea taxei de 15 000 de lei ca fiind ilegal impusă spre achitare.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, adoptată la ședința Comisiei din 21 februarie 2020, i s-a respins cererea depusă de admitere în profesia de avocat, din motiv că nu întrunește condițiile art.10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură.

3. Prin cererea prealabilă din 7 aprilie 2020 adresată Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, a solicitat revocarea hotărârii, deoarece o considera ilegală, neîntemeiată și nemotivată. Însă până la data depunerii cererii prealabile nu a primit un răspuns.

4. Totodată, a afirmat că anterior depunerii cererii enunțate, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a respins cererea înaintată, pe motiv că nu întrunește condiția reputației ireproșabile, adică candidatul nu întrunește condițiile art. 10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură. De această hotărâre a luat cunoștință la 10 martie 2020, iar în opinia reclamantului, este neîntemeiată.

5. Cu referire la prevederile art.10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19 iulie 2002, reclamantul a considerat că impunerea achitării acelei taxe de 15 000 lei, contravine legislației în vigoare, iar Comisia de licențiere a profesiei de avocat nu este în drept a impune solicitanții de a achita această sumă în riscul de a nu admite spre examinare

și/sau a nu examina cererea depusă, sau chiar a respinge aceasta. În același timp, ce ține de cerințele prevăzute de art.10 alin.(2) din Legea nr.1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, a relevat că, la caz, sunt întrunite condițiile stipulate. Potrivit documentelor anexate la cererea din 27 noiembrie 2019, dispune de cetățenia Republicii Moldova; capacitate deplină de exercițiu; diplomă de licențiat în drept; diploma de doctor în drept; reputație ireproșabilă.

6. În ceea ce vizează argumentele Comisiei de licențiere precum că nu este o persoană cu reputație ireproșabilă, reclamantul a susținut că la cererea depusă au fost anexate un șir de acte referitor la reputație, printre care: chestionarul de evaluare a bunei reputații, scrisoarea de motivare, certificatul și caracteristica eliberată de Serviciul Vamal, prin care se atestă că în perioada 17 martie 2014 – 30 aprilie 2015, în privința sa sancțiuni nu au fost aplicate, iar în cadrul activității sale a fost un angajat responsabil, executând cu promptitudine și calitativ indicațiile și sarcinile dispuse. Un alt act ce denotă comportamentul demn și moral ireproșabil, este referința privind activitatea de serviciu în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne pentru perioada anilor 2004-2006.

7. Reclamantul a menționat că legislatorul nu a lăsat apreciere noțiunii de reputație ireproșabilă la discreția membrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, dar a indicat expres și exhaustiv cazurile când persoana care a depus cerere de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat nu se consideră persoană cu reputație ireproșabilă. În context a indicat: a fost condamnată anterior pentru infracțiuni grave, deosebit de grave, excepțional de grave săvârșite cu intenție, chiar dacă au fost stinse antecedente penale; nu au fost stinse antecedentele penale pentru comiterea altor infracțiuni; anterior a fost exclusă din avocatură sau i s-a retras licența pentru acordarea asistenței juridice din motive compromițătoare; a fost concediată din cadrul organelor de drept din motive compromițătoare sau a fost eliberată, din aceleași motive din funcția de judecător, notar, consultant juridic sau funcționar public; comportamentul sau activitatea ei este incompatibilă cu normele Codului deontologic al avocatului; prin hotărârea instanței judecătorești, s-a stabilit un abuz prin care ea a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Astfel, intentarea în privința sa a cauzelor penale instrumentate de Procuratura Anticorupție, nu constituie o circumstanță ce demonstrează reputația reproșabilă, în sensul prevăzut de art. 10 din Legea cu privire la avocatură. Or, respectând principiul prezumției nevinovăției, legislatorul nu a inclus această circumstanță ca obstacol pentru admiterea în profesia de avocat, stipulând expres că doar condamnarea irevocabilă pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave, săvârșite cu intenție constituie un impediment în acest sens. În context a menționat art. 8 alin.(1) din Codul de procedură penală, prezumția nevinovăției. Comisia în mod deliberat a apreciat lipsa reputației ireproșabile, având la bază unele constatări ale Procuraturii Anticorupție, în

lipsa unei sentințe de condamnare. Prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 21 februarie 2020, i s-a încălcat în substanță prezumția nevinovăției, dreptul la un proces echitabil, dreptul la muncă, dreptul la viața privată, garantate de legislația națională și protejate de CtEDO, situație care i-a cauzat prejudicii considerabile de ordin material și moral.

8. De asemenea, a afirmat că hotărârea Comisiei de licențiere din 21 februarie 2020, precum și faptul că nu i s-a dat răspuns la cererea prealabilă din 7 aprilie 2020, sunt acte ce denigrează imaginea Comisiei de licențiere a Uniunii avocaților din Republica Moldova și a profesiei de avocat.

9. Actele Comisiei de licențiere nu corespund condițiilor de formă și conținut a unui act oficial, deoarece: nu sunt indicate temeiurile și motivele respingerii cererii, inclusiv cererea prealabilă nu s-a examinat în termenul prevăzut de lege; nu s-au indicat ce condiții nu întrunește în sensul art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002; nu est indicată modalitatea de examinare a cererilor, modalitatea de votare. Comisia de licențiere a încălcat flagrant și intenționat prevederile legale: art.16 alin. (2), art. 43 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art. 3 lit. e), art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, art. 8 CEDO.

10. Reclamantul a invocat că nu este clară poziția Comisiei de licențiere a profesiei de avocat și aplicarea neuniformă a legislației în vigoare, precum și aplicarea selectivă și discriminatorie a prevederilor legii, deoarece în unele cazuri, în baza aceluiași principii, solicitanții sunt admiși în profesia de avocat. În opinia sa, aspectul dat denotă o poziție contradictorie și ambiguă. Contrar deciziilor adoptate de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat, a respectat și întrunesc condițiile prescrise în dispoziției art. 10 alin. (2) din Lege. Legislatorul a instituit două etape pentru exercitarea profesiei de avocat: prima etapă fiind admiterea în profesia de avocat; a doua etapă fiind eliberarea propriu zisă a licenței de avocat, act în baza căruia și este exercitată profesia de avocat. Totodată, dacă a doua etapă este o atribuție exclusivă a Ministerului Justiției, conform art. 22 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, atunci prima etapă, și anume admiterea în profesia de avocat este în competența Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, conform art. 43 alin. (3) lit. d) din aceeași lege. Etapele enunțate se precedă una pe alta și prin urmare nu poate fi eliberată licența de avocat, fără a fi solicitantul admis în profesia de avocat.

11. La momentul solicitării de a fi admis în profesia de avocat, în opinia reclamantului, nu erau temeiuri ce ar fi determinat Comisia de licențiere să respingă cererea. În altă ordine de idei, eventuala motivare a Comisiei prin faptul incompatibilității este lipsită de suport legal și chiar contravine legislației în vigoare, cât și drepturilor și libertăților garantate și protejate inclusiv și de CEDO. Prin urmare, pentru a asigura proporția intereselor

individuale în raport cu cele publice, Comisia de licențiere la etapa admiterii în profesia de avocat, este în drept să admită în profesia de avocat solicitanții angajați în câmpul muncii în funcții retribuite, conform art. 10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură și nimic nu îngrădește retragerea licenței respective, în ipoteza în care nu vor fi respectate prevederile art. 11 din Lege, la etapa licențierii profesiei de avocat.

12. Reclamantul a declarat că dreptul la alegerea ocupației se interferează cu prevederile art.8 din CEDO. Astfel, nu-i poate fi imputată încălcarea art.21 alin.(4) din Legea cu privire la avocatură, deoarece conform art.10 alin.(2) este stabilit că: „De aceleași drepturi și în aceleași condiții beneficiază și persoanele care, după demisia din funcția de judecător și procuror, au continuat să activeze în domeniul dreptului”. Normele de drept reiterate, și anume art.10 alin.(2) coroborat cu art.21 alin.(4) din Legea cu privire la avocatură, trebuie aplicate într-o așa manieră, încât să nu fie încălcat dreptul la muncă și dreptul la viața privată garantate de legislația națională și protejate de CEDO. În caz contrar, în ipoteza în care persoanele învederate de normele de drept stabilite la art.10 alin.(2) și art.21 alin.(4) din Legea cu privire la avocatură, s-ar retrage din câmpul muncii fiind impuse de imperativul accederii în profesia de avocat, s-ar știrbi din dreptul la muncă și dreptul la viața privată prevăzute de legea fundamentală a Republicii Moldova și garantate de CEDO.

13. Procedura de obținere a licenței ca orice altă procedură necesită timp pentru pregătirea actelor necesare și prevede emiterea unei hotărâri de organul abilitat, la caz, Comisia de licențiere. Starea de incompatibilitate nu survine în momentul depunerii cererii de admitere în profesie de avocat, însă în momentul în care candidatul/solicitantul obține dreptul de a desfășura activitatea de avocat în conformitate cu prevederile art.12 din Legea cu privire la avocatură. În asemenea circumstanțe, Comisia de licențiere urma doar să verifice dacă, după admiterea în profesia de avocat, dar înainte de a obține licența în corespundere cu art.22 din Legea cu privire la avocatură, nu abuzează de acest drept, fiind antrenat în alte activități profesionale incompatibile cu statutul de avocat. Prin urmare, eventuala invocare de către Comisie a incompatibilității la admiterea în profesia de avocat în condițiile art.10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură, nu ar avea temei legal, cu atât mai mult că cerința imperativă de neparticipare în alte activități profesionale, față de candidații scutiți de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare, în lege nu este prevăzută și respectiv nu este interzis.

14. Impunerea achitării taxei în mărime de 15 000 de lei, în opinia reclamantului, contravine legislației în vigoare, iar Comisia de licențiere nu este în drept de a impune achitarea acestei sume.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

15. Prin încheierea din 28 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Sergiu Secrieru împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, în partea ce ține de constatarea ilegalității acțiunilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat și restituirea taxei de 15 000 de lei. S-a explicat reclamantului că declararea acțiunii inadmisibilă în baza temeiurilor reținute de instanță și specificate supra, nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

16. Prin hotărârea din 28 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial acțiunea înaintată de Sergiu Secrieru. S-a anulat hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, emisă la 21 februarie 2020 la cererea înaintată de Sergiu Secrieru cu nr.2297/19 din 27 noiembrie 2019. S-a obligat Uniunea Avocaților din Republica Moldova, prin intermediul Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să admită candidatura lui Sergiu Secrieru în profesia de avocat, în temeiul art.10 alin.(2) din Legea nr. 1260-XV cu privire la avocatură.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

17. La 26 ianuarie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.85), iar la 28 ianuarie 2022, prin intermediul poștei terestre (f.d.98), Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Sergiu Barbăneagră, a depus apel împotriva hotărârii din 28 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii ca neîntemeiată și nefondată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 8 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova. S-a casat integral hotărârea din 28 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. S-a emis o nouă decizie prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Sergiu Secrieru.

19. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că din materialele cauzei rezultă că obiectul controlului judecătoresc constituie hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 21 februarie 2020, prin care a fost respinsă cererea lui Sergiu Secrieru din 27 noiembrie 2019 privind admiterea în profesia de avocat, din motiv că acesta nu întrunește condiția reputației ireproșabile.

20. În contextul pretențiilor deduse judecății, instanța de apel a redat prevederile art.10 alin.(1), (2), (3) lit. a), b), c), d), e), f) din Legea cu privire

la avocatură nr.1260-XV din 19 iulie 2002 (în redacție la data emiterii actului administrativ contestat), art. 43 alin.(3) lit. a), b), c), d) din aceeași Lege.

21. În speță, Uniunea Avocaților a respins cererea lui Sergiu Secrieru privind admiterea în profesia de avocat, din motiv că solicitantul nu se încadrează în condițiile legale prevăzute de art. 10 alin. (3) lit. e) din Legea cu privire la avocatură, deoarece reputația acestuia este compromisă. În susținerea acestui argument Uniunea Avocaților a invocat că potrivit certificatului de cazier detaliat din 29 noiembrie 2019 și confirmarea din 6 decembrie 2019 eliberată de Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător Alexandru Negru, reclamantul Secrieru Sergiu are statut de inculpat și i se încredințează săvârșirea a mai multor cazuri de trafic de influență în perioada anului 2017, ceea ce și pune la îndoială ireproșabilitatea reputației.

22. Instanța de apel a indicat că reclamantul la rândul său a susținut că o astfel de argumentare a Uniunii Avocaților nu poate fi reținută și nu poate servi ca temei de respingere a cererii privind admiterea în profesie de avocat, întrucât Comisia de licențiere în mod deliberat a apreciat lipsa reputației ireproșabile având la bază unele constatări ale Procuraturii Anticorupție în lipsa unei sentințe de condamnare.

23. Analizând în cumul argumentele invocate de participanți la proces, instanța de apel a considerat că prima instanța a ajuns la o concluzie greșită despre ilegalitatea actului administrativ contestat. Or, argumentele invocate de Uniunea Avocaților în actul administrativ contestat, își regăsesc confirmare, cu titlu de exemplu fiind Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 22 aprilie 2013, în pct. 62 a căreia este indicat „... corupția subminează democrația și statul de drept, conduce la încălcarea drepturilor omului, subminează economia și erodează calitatea vieții. Prin urmare, lupta împotriva corupției este parte integrantă a asigurării respectării statului de drept.” Conform pct. 63-66 din HCC nr. 4/2013, Înalta Curte a menționat că, „63. Încrederea în instituții, în general, în personalități politice și publice semnifică așteptările cetățenilor ca acele persoane sau instituții să acționeze în beneficiul lor. 64. Încrederea în instituții este parte a „capitalului social” alături de încrederea generalizată (în semenii) și rețelele asociative în care sunt implicați indivizii. 65. Liantul numit „încredere în instituțiile statului” îi face pe cetățeni să se implice mai mult în sfera vieții publice. De asemenea, nivelul de încredere a publicului în instituții are efecte asupra dezvoltării economice a societății. 66. Deși are un grad foarte mare de relativitate, încrederea în unele instituții este semnificativ influențată de reprezentanții acestora. [...]”.

24. Instanța de apel a apreciat ca fiind corecte concluziile Comisiei de licențiere a Uniunii Avocaților că, aflarea pe rolul instanței de judecată a dosarelor penale intentate în privința lui Sergiu Secrieru în temeiul art. 362 din Codul penal, pune la îndoială ireproșabilitatea reputației solicitantului de

a fi admis în profesia de avocat, fapt care just a fost apreciat de Uniunea Avocaților ca neîntrunire a condiției legale de admitere în profesia de avocat, prevăzută de art. 10 alin. (3) lit. e) din Legea cu privire la avocatură.

25. Totodată, instanța de apel a menționat că respingerea cererii privind admiterea în profesia de avocat în circumstanțele actuale, nu exclude dreptul reclamantului de a iniția o altă procedură administrativă, în cazul în care prin actul judecătoresc irevocabil va fi demonstrat caracterul nejustificativ al învinuirii, însă până la acel moment nu poate fi reținut argumentul reclamantului despre existența reputației ireproșabile.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

26. La 2 decembrie 2022, Sergiu Secrieru a depus recurs nemotivat, iar la 23 februarie 2023 a formulat recursul motivat împotriva deciziei din 8 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

27. În motivarea recursului, recurentul a invocat încălcarea dreptului său la un proces echitabil garantat, așa cum este enunțat la art. 6§1 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale (CEDO). Instanța de apel examinând litigiul în cauză în ordine de apel, în procesul de interpretare a documentelor aflate la dosar și a legislației, a admis erori de drept material, ceea ce a și determinat soluționarea greșită a litigiului, precum și la prejudicierea directă și inadmisibilă a drepturilor și libertăților fundamentale ale sale. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut constant în jurisprudența sa că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6§ 1 din Convenție, nu poate trece drept efectiv decât dacă cererile și observațiile părților sunt în mod real ascultate, adică în mod real și concret examinate de către instanța sesizată. Or, art. 6 din Convenție, implică mai ales în sarcina instanței, obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor de probă, al argumentelor și elementelor de probă ale părților - în speță, instanța ierarhic inferioară, a prejudiciat și actul de justiție. Actul judecătoresc contestat/criticat în ordine de recurs, este vădit neîntemeiat, iar oricare observator obiectiv va constata caracterul pretențios și inequitabil al actului de justiție exercitat în cadrul instanței de apel.

28. Totodată, a reiterat că obiectul litigiului este actul administrativ individual defavorabil - hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din cadrul Uniunii Avocaților din 21 februarie 2020 prin care a fost respinsă cererea sa privind admiterea în profesia de avocat, pe motiv că nu întrunește condiția reputației ireproșabile. În opinia recurentului, instanța de apel a preluat argumentul intimatului la respingerea acțiunii formulate, reținând ca fiind corecte concluziile Comisiei de licențiere a Uniunii Avocaților că aflarea pe rolul instanței de judecată a dosarelor penale intentate în privința lui Secrieru Sergiu în temeiul art. 362 Cod penal, pune la îndoiala ireproșabilitatea reputației solicitantului de a fi admis în profesia de avocat, fapt care just a fost apreciat de Uniunea Avocaților ca neîntrunire a condiției

legale de admitere în profesia de avocat, prevăzută de art. 10 alin. (3) lit. e) din Legea cu privire la avocatură.

29. Cu referire la prevederile art. 8 alin. (1) din Codul de procedură penală, art. 21 din Constituția Republicii Moldova, art. 6 § 2 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, recurentul a susținut că prezumția de nevinovăție este încălcată în cazul în care, fără stabilirea legală prealabilă a vinovăției unui învinuit, o hotărâre judecătorească referitoare la acesta reflectă opinia conform căreia este vinovat. Acesta este cazul chiar și în absența unei constatări formale; este suficientă o motivare care lasă să se înțeleagă că judecătorul îl consideră pe reclamant ca fiind vinovat (a se vedea ca jurisprudență de principiu, cauza Minelli împotriva Elveției, pct. 37, și, mai recent, Nerattini împotriva Greciei, pct.23; Didu împotriva României, pct. 41). Exprimarea prematură a unei astfel de opinii de către instanță aduce incontestabil atingere prezumției de nevinovăție (a se vedea, ca exemple recente, Nestak împotriva Slovaciei, pct. 88; Garycki împotriva Poloniei, pct. 66).

30. În opinia recurentului, prin invocarea de către instanța de apel a faptului că reputația sa este compromisă prin aceea că pe rolul instanței de judecată se află spre examinare dosarele penale intentate în temeiul art. 362 din Codul penal, a fost încălcată prezumția de nevinovăție. Or, declarația de vinovăție fără echivoc pronunțată de către un judecător înainte de condamnare servește ca o dovadă de încălcare a articolului 6 §1 în temeiul imparțialității subiective și, de asemenea, o încălcare a prezumției de nevinovăție în temeiul articolului 6 § 2 (Lavents; Kyprianou). Mai mult, prin sentința nr. 1-1733/2017 din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost achitat pe marginea acuzației de comitere a infracțiunilor prevăzute de art.42 alin. (3) și alin.(4), art. 326 alin. (2) lit. b), d), art. 326 alin. (1) din Codul penal în legătură cu neconstatarea existenței faptei infracțiunii. La fel, a indicat că într-o cauză similară, R. Statnîi către Uniunea Avocaților, prin decizia din 01 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a menționat: „...În consecutivitatea celor descrise supra, instanța de recurs nu poate reține caracteristica nr. 33-12d/21 -38 din 29 ianuarie 2021 eliberată de Procuratura Republicii Moldova, prin care a fost menționat că în prezent Roman Statnîi este acuzat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b), art. 332 alin. (2) lit. b), art. 308 alin. (1), art.306 alin. (2) lit. a) Cod penal, fiind pus sub învinuire la 19 mai 2020 în cauza nr.2020920013, în care urmărirea penală a fost începută la 27 februarie 2020 (f. d. 31-32 dosar administrativ). Și asta deoarece, în speță nu a fost prezentată o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă prin care Roman Statnîi ar fi fost condamnat, iar până la emiterea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile prin care s-ar dovedi vinovăția și s-ar dispune condamnarea persoanei, orice persoană se prezumă a fi nevinovată.” Prin menținerea unei decizii contradictorie jurisprudenței stabilite a Curții Supreme de Justiție, recurentul a considerat că s-a admis o încălcare a

dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 CEDO (cazul Beian contra României). Or, conform jurisprudenței Curții Europene practica judiciară neunitară este contrară principiului securității raporturilor juridice care este implicată în ansamblul articolelor Convenției și care constituie unul din elementele fundamentale ale statului de drept (cauza Beian contra României). Reiterând art. 10 alin. (3) din Legea cu privire la avocatură, a afirmat că nu a fost condamnat anterior, nu are antecedente penale, nu a fost exclus din rândurile Uniunii Avocaților și nu i s-a retras licența pentru acordarea asistenței juridice, nu a fost concediat din motive compromițătoare și nu există o hotărâre judecătorească prin care s-ar fi stabilit un abuz prin care ar fi încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Intimatul la respingerea cererii privind admiterea în profesia de avocat, precum și instanța de apel au invocat dreptul de respingere a cererii de chemare în judecată prevederile art. 10 alin. (3) lit. e) din Legea cu privire la avocatură. De altfel, aplicând prevederile art. 10 alin. (3) lit. e) din Legea cu privire la avocatură, intimatul/pârât nu a nominalizat expres comportamentul sau activitatea (acțiunea sau inacțiunea) incompatibilă cu normele Codului deontologic al avocatului care o plasează în lista de prohibiție pentru accesarea în profesia de avocat, fapt ce rezultă, că pârâtul și-a exercitat dreptul discreționar fără a lua în considerare toate faptele relevante și nu a respectat limitele legale ale dreptului discreționar, mai mult, a operat cu afirmații iluzorii. Redând prevederile art. 120 alin. (1), art.118 alin.(1)-(3) din Codul administrativ, recurentul a susținut că actul administrativ contestat este emis fără o motivare de fapt și de drept, materială. Iar faptul dat implică necorespunderea rigorilor legale și necesitatea aplicării consecințelor pentru aceasta de anulare a acestuia. Or, din analiza actului judecătoresc rezultă că instanța de apel a ignorat argumentele cu referire la unele aspecte ale litigiului în cauză, examinând cauza exclusiv reieșind din argumentele fie și declarative ale intimatului/pârât, încălcând astfel principiul contradictorialității, prin a-l lipsi de dreptul său fundamental de a cunoaște motivele pentru care instanța de apel a considerat argumentele sale ca fiind neîntemeiate. Instanța de apel avea obligația să analizeze cauza și să răspundă argumentat la criticile și mijloacele de apărare invocate de ambele părți, să reflecte în hotărârea contestată motivele, relevanța, admisibilitatea, veridicitatea probelor și toate probele în ansamblu, legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei, concluziile sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele, rezultând din prevederile art. 130 alin. (4) din Codul de procedură civilă. Or, instanța de apel s-a limitat să preia poziția intimatului. Nemotivarea actului judecătoresc apelat în partea ce ține de pretențiile și obiecțiile formulate de toți participanții la proces, constituie și o încălcare a art. 6 § 1 CEDO, care garantează oricărei persoane dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale. Principiul procesului echitabil reclamă ca hotărârea să fie motivată, justițiabilul având posibilitate să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste

dacă sistemul prevede o cale de atac împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării unei decizii judiciare punând în pericol dreptul la un proces echitabil (Kaufman contra Belgiei, 1986). Prin urmare, instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre. Reiterând caracterul vădit neîntemeiat al actului judecătoresc apelat, la examinarea și soluționarea litigiului în cauză, instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Totodată, instanța de apel a încălcat legea materială, precum și a aplicat eronat normele de drept procedural.

31. La 1 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului copia recursului, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, extrasele din poșta electronică, anexate la materialele dosarului (f.d.152-155).

32. La 19 septembrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.184), Uniunea Avocaților din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Sergiu Barbăneagră, a depus referință la recurs, solicitând declararea acestuia inadmisibil sau respingerea acestuia ca neîntemeiat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

33. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

34. Art.XI din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023:

„(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct.1–9 și 11–16 și art.VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.

(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

35. Art. 244 din Codul administrativ:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

36. Art. 245 din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„(1) Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. (2) Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

37. Art. 246 din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când:

- a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs;
- b) recursul este depus în mod repetat;
- c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită;
- d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1);
- e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2);
- f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art.244 alin.(2), art.233 alin.(1) și (2) și art.234 alin.(2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

38. Referitor la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 08 noiembrie 2022. Prin intermediul poștei electronice (f.d.139), la 11 noiembrie 2022 instanța ierarhic inferioară a notificat dispozitivul deciziei instanței de apel, iar la 25 ianuarie 2023 -decizia motivată. Astfel, recursul depus de Sergiu Secrieru a fost înaintat cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

39. Din analiza prevederilor legale enunțate supra rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului depus până la data de 1 septembrie 2023, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate la art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, dar urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

41. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz,

hotărârile curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

43. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

44. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

45. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

46. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Sergiu Secrieru.

47. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și 246 din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Sergiu Secrieru.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni